

SİLİFKE
Ticaret ve Sanayi Odası

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ ÜLKE RAPORU

AĞUSTOS 2018

1. GENEL BİLGİLER

Resmi adı	: Amerika Birleşik Devletleri
Başkenti	: Washington D.C.
Yüzölçümü	: 9.833.517 km ²
Nüfusu	: 326.625.791
Devlet Başkanı	: Donald J. Trump (20 Ocak 2017-)
ABD Ankara Büyükelçiliği	: Maslahatgüzar Jeffrey M. Hovenier (12 Ağustos 2018'de Maslahatgüzarlık görevini üstlenmiştir.)
T.C. Vaşington Büyükelçisi	: Serdar Kılıç (Nisan 2014'ten beri)
ABD İzmir Fahri Konsolosu	: Güliz Balsarı

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

A.B.D. GSYH	: 18,624 Trilyon Dolar
GSYH Büyüme Oranı	: % 2,2

GSYH-Sektörel Dağılımı	: Tarım % 0.9, Sanayi %18.9, Hizmetler %80.2
Kişi Başı Milli Gelir	: 59.500 Dolar
Enflasyon Oranı	: % 2.1
İşsizlik Oranı	: % 4.4
İşgücü	: 158.6 milyon
A.B.D. İhracat	: 1,576 Trilyon Dolar
Başlıca İhraç Ürünleri	: Tarım ürünleri (Soya, meyve, mısır) %9.2, Sanayi ürünleri (organik kimyasallar) %26.8, Sermaye malları (Hava taşıtları, motorlu araçlar yedek parçaları, bilgisayar, telekomünikasyon ekipmanları) %49, tüketim malları (otomobil, ilaç) %15
Başlıca İhracat Ortakları	: Kanada %18.6, Meksika %15.7, Çin %7.7, Japonya % 4.2
A.BD. İthalat	: 2,352 Trilyon Dolar
Başlıca İthalat Ürünleri	: Tarım ürünleri %4.9, Sanayi ürünleri %32.9, Ham petrol % 8.2, Sermaye malları %30.4 (telekomünikasyon ekipmanları, bilgisayarlar, motorlu araç parçaları, ofis makinaları, elektrik güç kaynakları), tüketim malları %31.8 (otomobil, tekstil, mobilya, ilaç, oyuncak)
Başlıca İthalat Ortakları	: Çin %21.1, Meksika % 13.4, Kanada %12.7, Japonya %6, Almanya % 5.2
Tarım-Hayvancılık Ürünleri	: Mısır, buğday, diğer tahıllar, meyve, sebze, pamuk, dana eti, domuz, tavuk ürünleri, süt ürünleri, balık, orman ürünleri
Sanayi Ürünleri	: Yüksek teknoloji alanında dünya lideridir, petrol, çelik, motorlu araçlar, havacılık ve uzay, telekomünikasyon, kimyasallar, elektronik, gıda işleme, kereste, madencilik

2. ABD'İN GENEL EKONOMİK DURUMU

- ABD, 325 milyonu aşan nüfusu ve 19 trilyon doları aşan GSYİH'si ile dünyanın en önemli pazarlarından biridir. Ülke, dünyanın en büyük ithalatçısı olma özelliğinin dışında, dünyanın en büyük doğrudan yabancı sermaye kaynağı konumu ile hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerin yöneldiği bir hedef pazardır. ABD ekonomisi, dünya ekonomisini birebir etkileme gücüne sahip olması nedeniyle de dünyada önemli ve belirleyici bir ekonomidir.
- Dünya çapında serbest piyasa ekonomilerinin en büyük örneği olarak gösterilen ABD ekonomisinde, üretim ve hizmetlerin büyük bir bölümü özel sektör tarafından tüketilmekte

ve sağlanmakta olup, dünya çapında kamunun ağırlığının bu kadar az olduğu başka bir ekonomi bulunmamaktadır.

- Amerikan ekonomisinde yapısal olarak rol oynayan iki temel unsurun ilki zengin doğal kaynakları, diğeri ise nitelikli işgücüdür. ABD verimli toprakları, zengin mineral yatakları, elverişli iklim koşulları ve diğeri doğal kaynakları ile ekonomik büyümenin sağlanması açısından çok uygun bir ortama sahiptir. ABD aynı zamanda, iletişim ve bilgi teknolojileri alanında “kolay uyum sağlayabilen ve yetenekli” işgücünün eğitime de büyük önem vermektedir.
- Ekonomiye yön veren başlıca sektörler; motorlu taşıtlar, uzay ve havacılık, iletişim, kimyasallar, elektronik ve bilişim (IT) sektörleridir.
- Tarım ve hayvancılık GSYİH’nin yüzde olarak küçük bir oranına sahip görünmekle birlikte oldukça verimlidir.
- Hizmetler sektörü, GSYİH’nin yaklaşık %80’ini oluşturmaktadır. ABD Uluslararası Ticaret Komisyonu’nun Hizmetler Sektörü Raporu’na göre, ülkenin hizmetler sektöründeki rekabet gücü, profesyonel hizmetler sektöründeki başarısından kaynaklanmaktadır. ABD hizmet ticaretinde önemli olan diğeri sektörler arasında finans, sağlık, ulaşım ve emlak sektörlerini saymak mümkündür. En çok gelişme gösteren sektörler arasında perakendecilik, bilişim, sanat ve eğlence sektörleri de ön plana çıkmaktadır.

3. ABD PAZARININ FIRSATLARI VE ZORLUKLARI

Fırsatlar:

İthalat hacmi ile dünyanın en büyük pazarı olan ABD’ye ihracatta, uygulanacak stratejinin çok iyi belirlenmesi ve pazar araştırmasının da en ince detayına kadar derinleştirilmesi gerekir. Rakiplerin fazla olduğu, gelişkin bir pazara girildiği unutulmamalıdır. Pazar araştırılırken pek çok bilgiye elektronik ortamda kolaylıkla ulaşılması (ABD’nin gümrük vergileri, dış ticaret istatistikleri, denetim kurumlarının web sayfaları vb ,), ihracatçılar açısından bir avantaj oluşturmaktadır.

Fuarlara katılım, dağıtım zincirinin diğeri halkalarına ulaşmak için önemli bir fırsattır. ABD pazarı rekabete açık olması nedeniyle ürün tasarımı ve ambalaj konusunda oldukça hassas davranılması gereken bir pazardır. ABD’de dağıtım kanallarının ilk halkasını büyük toptancı firmalar (wholesalers) oluşturmaktadır Bu firmalardan birçoğunun işi ithalat ve dağıtım yapmak olup, ithal ettikleri malı broker ve/veya alt dağıtıcı firmalar aracılığı ile satmaktadır. Böylece ithal ettikleri malı satan firma ile nihai tüketiciyi karşı karşıya getirmemekte ve pazarın kontrolünü ellerinde tutmaktadırlar.

Pazarın işleyişinin farklı olması sebebiyle, ABD’deki firmalarla işbirliği yapmak ya da Amerikalıların çalışacağı ofis kurmak da bir başka alternatif olarak değerlendirilebilir. Doğrudan pazarlama veya satış mağazası/bürosu açma olanağı da mevcuttur. Ancak kurulacak firmanın muhasebe

kayıtlarının tutulması, vergi ve benzeri hukuki sorumlulukların yerine getirilmesi için CPA denilen Yeminli Mali Müşavir ile çalışmak zorunluluğu vardır. ABD’de vergi mükellefiyetinin çok ağır yaptırımları bulunmaktadır.

Pazarda başarılı olmak için; pazarda yer alabilmenin süresi uzun olabileceğinden başlangıç maliyetlerinin düşük tutulması, satış sözleşmesinde belirtilen hususlara titizlikle uyulması, doğru pazarlama stratejisi oluşturabilmek için; ürünün pazara uygunluğu, dağıtım kanalları, Amerikan tüketicisinin zevk ve tercihlerinin değerlendirilmesi gibi konularda bilgi sahibi olmak çok önemlidir.

Zorluklar:

ABD’de kişi başına milli gelir 55.000 Dolar’ın üzerindedir. Bu özelliği ile ABD özellikle gıda ve tekstil sektörlerinde büyüyen dengeli bir pazar özelliğini taşımakta olup, ülke tüketicileri markadan çok kalite ve fiyata önem vermektedir. Amerikan tüketicisinin haklarını çok iyi bilmesi ve bu haklarını koruması da pazarın bir diğer önemli özelliğidir.

ABD tüketiminde ithal mallarına yönelik talep esnekliğini ölçmek amacıyla yapılan bir araştırmada ithalata yönelik talep esnekliğinin pozitif ve önemli ölçüde yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu durum, yerli malların fiyatındaki artış karşısında Amerikan tüketicisinin ithal mallara olan talebinin fiyattaki artıştan daha fazla arttığı anlamına gelmektedir. Dolayısıyla, Amerikan tüketicisi fiyat değişikliklerine son derece hassastır. Bu nedenle, Amerika’ya yönelik ticarete fiyatın iyi tespit edilmesi gerekmektedir.

Bu ülke piyasası, pek çok üretici ve tüketici örgütünden oluşan özdenetimi yüksek, oldukça korumacı bir yapıya sahiptir. Bu çerçevede, ülkedeki mevzuat ve yasal düzenlemeler hakkında çok iyi bilgi sahibi olunması gerekmektedir.

İhracatçılarımızın ABD pazarında yaşadığı sorunlar genel olarak gıda ihracatı alanında yoğunlaşmaktadır. Ülkemizden yapılan gıda ürünleri sevkiyatlarında ABD gümrüklerinde ABD gıda standartlarına göre denetimler yapılmakta, uygunsuz ürünler geri çevrilmektedir.

İhracatçılarımız tarafından ürünün sevkiyatı öncesinde ülkemizde yapılan test ve analiz sonuçları ABD’nin ilgili otoriteleriyle paylaşılmaktadır. Bununla birlikte, FDA tarafından yapılan test ve analizler belirleyici rol oynamaktadır.

Öte yandan ABD tarafından talep edilen test ve belgelendirme gereklilikleri, farklı ürün grupları için farklı otoriteler tarafından belirlenmektedir.

ABD teknik düzenleme ve standartları AB ve uluslararası standart, rehber ve dokümanlarından farklılık arz etmektedir. Bu noktada, AB ile ABD arasında standart ve düzenlemelerin uyumlaştırılması halen müzakereleri devam etmekte olan TTIP anlaşmasının ana müzakere başlıklarından birini teşkil etmektedir. Standartların arasındaki farklar ABD tarafından kullanılan ölçü birimlerinin metrik sistemden farklı olmasından kaynaklanmaktadır.

ABD Gümrük Bölgelerinde fiziki kontroller her ürün grubu için ihtiyaç duyuldukça uygulanmakla birlikte tarım ve gıda ürünleri, kimyasallar ve patlayıcılar gibi ürün grupları daha sıkı kontrol uygulamalarına tabidir.

4. TÜRKİYE - ABD TİCARİ İLİŞKİLERİ

TÜRKİYE-ABD DIŞ TİCARETİ DEĞERLERİ (milyon Dolar)

Yıl	İhracat Dolar	İthalat Dolar	Hacim Dolar	Denge Dolar
2013	5.640	12.596	18.236	-6.956
2014	6.342	12.728	19.069	-6.386
2015	6.396	11.141	17.537	-4.746
2016	6.623	10.868	17.491	-4.244
2017	8.654	11.945	20.599	-3.291
2018 / Haziran	3.837	6.260	10.097	-2.423

Kaynak: TÜİK

ABD 2017 yılında ülkemizin en önemli 5. ihraç pazarı konumunda olup ve söz konusu ülkeye ihracatımızın toplam ihracatımız içerisindeki payı %5,5'dir.

2018 yılında ABD, Türkiye'nin dahil olduğu ülkeler için çelikte yüzde 25, alüminyumda yüzde 10 ek gümrük vergisi getirmiştir. Demir-çelik sektöründe, Türkiye, ABD'ye yıllık 1 milyar 180 milyon dolarlık ihracat yaparken, 1 milyar 300 milyon doların üzerinde de ithalat gerçekleştirmektedir.

ABD, bazı ülkeleri süreli, bazılarını ise kota uygulamasıyla bu karardan muaf tutmuştur. Avrupa Birliği (AB), Güney Kore, Brezilya, Meksika ve Kanada gibi ülkeler uygulamanın dışında tutulmuş, Türkiye, Hindistan, Çin ise söz konusu muafiyete dahil edilmemiştir.

Türkiye, söz konusu önlemlere karşılık ithalatı yaklaşık 1.8 milyar dolar seviyesinde bulunan ABD menşeli kömür, kağıt, ceviz-badem, tütün, çeltik, viski, otomobil, kozmetik, makine teçhizat ve petro-kimya ürünlerinde aynı şekilde 266.5 milyon dolar vergi yükü oluşturacak karşı tedbir uygulama kararı almıştır.

Bununla beraber, ABD ile ülkemiz arasında STA veya bir başka tercihli ticaret anlaşması olmayıp, Türk ihracatçılarının ve Türk ürünlerinin ABD pazarına girişinde kullanmakta olduğu tek sistem Genelleştirilmiş Tercihler Sistemidir. GTS sisteminde aralarında ülkemizin de bulunduğu 126 gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkeye bazı ürünlerin, belirlenen limitlerin aşılması kaydıyla ABD'ye ithalatlarındaki gümrük vergisi sıfır olarak gerçekleşme avantajı sağlanmaktadır.

Ancak, ABD yönetimi, Ağustos ayında ABD'ye gümrük vergisi olmadan giren Türk ürünlerini vergilendirmek için gözden geçirme kararı almıştır. Bu ürünler arasında ülkemizin en önemli ihraç kalemlerinden olan, otomotiv yedek parçaları, mücevherat ve doğal taş da bulunmaktadır.

Son olarak, 10 Ağustos 2018 tarihinde ABD Başkanı Donald Trump, Türkiye'den satın alınan çelik ve alüminyumda gümrük vergisinin iki katına çıkarılmasına onay verdiğini açıklamıştır.

Ticaret Bakanlığımız bu gelişmenin ardından, ABD'nin ülkemiz menşeli çelik ve alüminyuma ek vergi koymasının Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) kurallarına aykırı olduğu açıklamasında bulunmuştur.

Türkiye'nin ABD'ye İhracatında Başlıca Ürünler

- Demir-çelik ürünleri
- Otomotiv aksam ve parçaları
- Tekstil & hazır giyim
- Tarım & gıda
- Makine ve hava taşıtları ile bunların aksam ve parçaları

Türkiye'nin ABD'den İthalatında Başlıca Ürünler

- Helikopterler, uçaklar, uzay araçları (uydular dahil)
- Demir çelik döküntü ve hurdaları
- Pamuk
- Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri
- Dozlandırılmış ilaç
- Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar
- Nişastacılık, şeker pancarı, şeker ve içki sanayinin artık ve posaları
- Serum, aşı, toksin vb. ürünler
- Soya fasulyesi
- Petrol gazları

TÜRKİYE İLE ABD ARASINDA ANLAŞMA VE PROTOKOLLER

Anlaşmanın Adı	İmza Tarihi
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	03.12.1985
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	26.03.1996
Ticaret ve Yatırım İlişkilerinin Geliştirilmesine İlişkin Anlaşma	29.09.1999

ABD ile ülkemiz arasında hali hazırda müzakereleri devam eden bir Anlaşma bulunmamaktadır. Ancak, Avrupa Birliği (AB) ile ABD arasında Serbest Ticaret Anlaşması (STA) unsurunu da içeren kapsamlı bir **Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (TTIP)** tesis edilmesine yönelik müzakereler ülkemizce yakından izlenmektedir.

ABD'nin Ülkemizdeki Doğrudan Yatırımları

Türkiye'deki ABD kaynaklı doğrudan yatırımlar 2002-2016/Ekim tarihleri arasında toplam 11,1 milyar dolara ulaşmış olup, ABD bu rakamla Türkiye'de doğrudan yatırım yapan ülkeler arasında Hollanda'nın (21,6 milyar dolar) ardından 2. sırada yer almaktadır.

2016 yılı Ekim ayı itibarıyla ise 324 milyon dolar ile Hollanda, Azerbaycan, İngiltere, Almanya ve Avusturya'nın ardından 6.sıradadır.

Türkiye'nin ABD'deki doğrudan yatırım tutarı

Türkiye'nin ABD'deki doğrudan yatırım tutarı; T.C. Merkez Bankası verilerine göre, 2016 yılı ilk 8 ayında 562 milyon dolar olmuş, 2002-2016/Ağustos tarihleri arasında ise toplam 3,7 milyar dolara ulaşmıştır.

Türkiye'de faaliyette bulunan ABD Sermayeli firma sayısı 1744'dur. İzmir'de faaliyette bulunan ABD sermayeli firma sayısı 114 tanedir.

ABD İLE BAŞLICA İŞBİRLİĞİ İMKANLARI

1. GENELLEŞTİRİLMİŞ TERCİHLER SİSTEMİ

Türkiye'nin hali hazırda ABD ile bir serbest ticaret anlaşması ya da tercihli ticaret düzenlemesi gibi, tek taraflı ya da karşılıklı ticaretteki gümrük vergilerinin kaldırılması ya da kademeli olarak düşürülmesini düzenleyen herhangi bir anlaşması bulunmamaktadır.

Türk ihracatçılarının ve Türk ürünlerinin ABD pazarına girişinde kullanmakta olduğu tek sistem, ABD'nin, aralarında ülkemizin de bulunduğu 126 gelişmekte olan ve en az gelişmiş ülkeye ve yaklaşık 5.000 ürüne uygulamakta olduğu **Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi'dir**. Söz konusu sistem

çerçevesinde belirli bazı ürünlerin, belirlenen limitlerin aşılması kaydıyla ABD'ye ithalatlarındaki gümrük vergisi 0'dır.

Ancak faydalanıcı ürün listesine, ülkemiz geleneksel ihraç ürünleri olan tekstil ve giyim eşyası, bazı ayakkabı ve çantalar, valizler ve diğer deriden yapılmış giyim ürünleri dahil değildir. Söz konusu ürünlerin ABD pazarına girişinde uygulanan gümrük vergileri de oldukça yüksek olup, özellikle ucuz işgücü kullanan Çin Halk Cumhuriyeti, Hindistan ve Pakistan gibi ülkeler ile NAFTA Anlaşması çerçevesindeki avantajları kullanan Meksika, anılan ürünlerde ABD'nin başlıca tedarikçileri konumundadırlar.

ABD tarafından uygulanmakta olan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi her yılın sonunda ABD Temsilciler Meclisi ve Senato'su tarafından kabul edilen ve ABD Başkanı'nca imzalanan bir Kanun'la uzatılmaktadır. GTS'yi yıllık olarak uzatan kanunun imzalanma sürecinde gecikme yaşandığı durumlarda ise genellikle kanunun imzalanması ile birlikte vergi indirimi geriye dönük olarak uygulanmaktadır.

ABD Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) uygulaması, 29 Temmuz 2015 tarihinde yürürlüğe girmek üzere 29 Haziran 2015 tarihinde ABD Başkanı tarafından onaylanmak sureti ile yenilenmiş bulunmaktadır.

2. ÜÇÜNCÜ ÜLKELERLE İŞBİRLİĞİ İMKANLARI

ABD'nin ülkemiz üzerinden Orta Doğu, Orta Asya ve Kuzey Afrika gibi gelişen pazarlara açılma olanağı; Türkiye'nin de ABD üzerinden Latin Amerika ve Kanada pazarlarına erişim imkanı bulunmaktadır. Ayrıca; Panama gibi Latin Amerika ülkeleri üzerinden ülkemizin Amerika pazarına açılma fırsatı bulunmaktadır ve bu anlamda ABD ve Türk firmalarının özellikle dağıtım merkezleri açısından işbirliği oluşturması ülkemizin faydasına olacaktır.

Genel olarak; Türk ve ABD'li firmalarının Orta Doğu, Orta Asya ve Afrika ülkelerinde yenilenebilir enerji, ulaşım ve altyapı, gayrimenkul, finans hizmetleri, profesyonel ve teknik hizmetler, doğal kaynaklar ve madencilik, turizm, bilgi ve iletişim teknolojileri, denizcilik, eğitim, sağlık hizmetleri, lojistik ve dağıtım merkezleri, film ve eğlence sektörü, kimyasallar ve eczacılık, metaller ve plastik üretimi, tüketim malları, tarım endüstrisi ve otomotiv sektörüne yönelik işbirliği imkânları bulunmaktadır.

5. ABD'NİN DİĞER ÜLKELERLE ÖNEMLİ TİCARET ANLAŞMALARI

1. TRANSPASİFİK ORTAKLIĞI ANLAŞMASI (TPP)

Dünya ticaretinin yüzde 40'ını kapsayacak olan TPP uzun süren tartışmaların ardından ABD ve Japonya'nın da aralarında olduğu 12 ülke tarafından 6 Ekim 2015 tarihinde imzalanmıştı. Anılan tarihte metni üstünde uzlaşılın TPP Anlaşması, 4 Şubat 2016 tarihinde Yeni Zelanda'da anlaşmanın tarafı olan Singapur, Avustralya, Brunei, Kanada, Şili, Japonya, Malezya, Meksika, Yeni Zelanda, Peru, ABD ve Vietnam'ın Ticaretten sorumlu Bakanları tarafından imzalanmıştı.

Trump, seçim kampanyasında vadettiği üzere, Asya-Pasifik bölgesinde toplam 12 ülkenin dahil olduğu Trans-Pasifik Ortaklık - TPP anlaşmasından ABD'nin çekilmesi için bir başkanlık emri imzalamıştır.

Trump, bu kapsamda düzenlediği basın toplantısında, TPP'in kötü bir anlaşma olduğunu ifade ederek, bu icraatının Amerikalı işçiler için önemli olduğunu söylemiştir.

TPP anlaşması ABD'nin eski başkanı Barack Obama tarafından iki yıl boyunca müzakere edilmiş, ancak ABD Kongresi tarafından onaylanmamıştı.

Trump genel olarak tüm uluslararası anlaşmalara karşıt görüşlü olduğunu ifade etmektedir. Bu karşıtlığının nedeni çok taraflı ticaret anlaşmalarının ABD'deki şirketlere ve işçilere zarar vereceğini düşünmesidir.

Ticaret konusunda muhafazakâr ve korumacı görüşlere sahip olan Trump, özellikle ucuz Çin malları üzerine uygulanan yüksek gümrük vergilerini indirerek ABD'yi küresel ticaretin negatif etkilerinden kurtarmak istemektedir.

TPP içerisinde yer almalarının ABD ekonomisine zarar vereceğini, ucuz yabancı malların Amerikan pazarına girişinin kolaylaşacağını savunan Trump, Amerikan mallarının ve işçilerinin korunması için TPP ve TTIP gibi uluslararası çok taraflı anlaşmalar yerine, ABD'nin daha fazla söz sahibi olacağı iki taraflı ticaret anlaşmalarına daha sıcak bakmaktadır.

2. AB - ABD TRANSATLANTİK TİCARET VE YATIRIM ORTAKLIĞI (TTIP) VE TÜRKİYE

Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri (ABD) arasında oluşturulmuş Yüksek Seviyeli Çalışma Grubu "Nihai Rapor"unda iki ekonomi arasında ticari ve yatırım ilişkilerini ele alan kapsamlı bir anlaşmanın yapılması önerisini getirmiştir. İki taraf 13 Şubat 2013 tarihinde aralarında bir Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (TTIP) oluşturulması için müzakerelerin başlatılması kararını en üst siyasi seviyede almışlardır. AB Konseyi 14 Haziran 2013 tarihinde Avrupa Komisyonu'na müzakerelere başlama yetkisini vermiştir. TTIP aslında 20 yıl önce her iki taraf arasında başlatılan Transatlantik ilişkilere dayanmaktadır.

Bu anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle birlikte, AB ekonomisinin yılda 119 milyar avro; ABD ekonomisinin ise yılda 95 milyar avro kazanç sağlamaları beklenmektedir. TTIP basit bir serbest ticaret anlaşmasının çok ötesindedir. TTIP, ABD ve AB arasında gümrük tarifelerinin kaldırılmasının yanı sıra hizmetler ve yatırımlar konusunda da en üst seviyede liberalleşme öngörmektedir.

Türkiye'nin TTIP'ye taraf olmaması veya ABD ile STA imzalamaması halinde, ABD ürünleri Türkiye pazarına avantajlı bir şekilde gelirken, Türkiye'nin AB'deki ürünlerinin avantajı kaybolacaktır.

Hesaplamalara göre AB ekonomisinin yılda 119 milyar avro; ABD ekonomisinin ise yılda 95 milyar avro kazanç sağlaması beklenmektedir.

AB ile aramızda olan Gümrük Birliği (GB) Anlaşması gereği, Türkiye, pazarını üçüncü ülkelere otomatik olarak açmakla mükelleftir. Buna karşın Türkiye, AB üyesi olmadığı için bu ülkelerin pazarlarına aynı şartlarda girememektedir.

Türkiye, AB'nin anlaşma imzaladığı üçüncü ülkelerle ayrıca ikili anlaşmalar imzalamaya çalışmak zorunda kalmakta fakat söz konusu ülkeler zaten Türk pazarlarına tek taraflı erişim imkânı bulduklarından değişik bahanelerle Türkiye ile anlaşma imzalamaktan kaçınmaktadır.

Olası bir TTIP anlaşması durumunda ABD firmalarının malları GB kapsamında Avrupa pazarları üzerinden Türkiye'ye gümrüksüz giriş yapabilecek fakat Türk firmaları aynı şartlarda ABD pazarlarında rekabet hakkı elde edemeyecektir.

Bu durumun Türkiye'nin hâlihazırda zaten açık veren dış ticaret dengesini daha da bozması söz konusudur. Ayrıca ortaya çıkan rekabet ve maliyet etkileri dolayısıyla Avrupa'ya mal ve sermaye ihraç eden Türk firmalarının ABD menşeli firmalar tarafından pazar dışına itilme riski bulunmaktadır.

T.C. Merkez Bankası'nın TTIP konulu ekonomi notunda, söz konusu ortaklığın STA dışında kalan üçüncü ülkeler üzerindeki etkileri kapsamında İsviçre için %3,75'lik, Kanada için %9,48'lik, Meksika için %7,24'lik ve Türkiye için %2,5'lik bir refah kaybı hesaplandığı belirtilmektedir.

Bu etkiler çerçevesinde Türkiye'nin ABD ile Serbest Ticaret Anlaşma sürecini hızlandırması önemli ve gereklidir. Ancak, ABD ile AB arasında müzakere edilen TTIP Anlaşması'na ileride diğer ülkelerin ve dolayısıyla Türkiye'nin dahil edilmesine yönelik henüz herhangi bir işaret yoktur.

Ancak TTIP Őu an için BaŐkan Trump'ın gündeminde yer almamaktadır. Önümüzdeki dönemde ABD'nin TTIP karŐısındaki tavrına göre ülkemizin söz konusu anlaşma dolayısıyla yaŐayacađı etkiler ortaya çıkacaktır.

ÖNEMLİ NOTLAR :

- **THY, A.B.D.'de New York, Miami, Őikago, Boston, Houston, Vaşington, Los Angeles olmak üzere toplam 7 Őehire direkt uçuŐ sađlamaktadır.**

